

Választók! A szavazás, amely vasárnap befejeződik, a törvény értelmében titkos és kötelező. Minden párthívünk és elvbarátunk szavazzon le! Teljesítse polgári kötelességét!

Választás napján.

Irta: **Rassay Károly.**

A választás első napja lezajlott. Kormánypárti oldalon, kormánypárti sajtóban dőlyfösen hirdetik a győzők, hogy a polgári ellenzék megsemmisítő vereséget szenvedett. Igaz-e vajjon? Vereség volt-e ez, amelyen az ellenzék minden hadsorának utolsó szál katonája is áldozatul esett, vagy a fegyvertelenek reménytelen küzdelme a hatalommal szemben, amelyben mégis a győzelmes marad alul? Nem is kell megadnom a feleletet, az eredmény hangosabban szól minden panasznál, tiltakozásnál.

Lehet egy országban gyökere és népszerűsége valamely kormányzati rendszernek. Csak hogy nyílt választáson egyetlen polgári ellenzéki jelölt ne jusson mandátumhoz és ezzel szemben egyhangu, vagy tulnyomó bizalom nyilvánuljon meg jelentéktelenebb és a kerületekben ismeretlen kormánypárti jelöltekkel szemben, ez olyan hazug és áleredmény, amelynek hatalmi előnyével lehet és fog is élni a kormányzat, de amely már születésének pillanatában súlyos bélyeget visel magán, olyan bélyeget, amelyet egy közbizalomra valóban támaszkodó, parlamentárisan gondolkodó kormányzat el sem tudna viselni.

Nem is azért szólok most Szeged város polgáraihoz, hogy rekriminálják, hogy panaszkodjak és tiltakozzak. Annak a néma és megdöbentő tiltakozásnak, amely a polgárság széles rétegeiben él, hangját az idő fogja meghozni, mihelyst kábulatából és letargiájából magához tér. Én csak most arra akarom felhívni Szeged város polgárságát, ha akarja, hogy az ellenzék minden presszió és túlerő ellenére is a polgárság jobb jövőjéért, szabadságáért, egy demokratikus állam berendezkedéséért harcoljon, hogy megépítse gazdasági és társadalmi romjaiból a jövő generáció biztos hajlékát: akkor *hittel és biztatással, kötelességgel és meg nem alkuvóan szavaz-*

zon le az utolsó mentsvárakul megmaradt titkos kerületekben a polgári ellenzék jelöltjeire.

A kormány olyan óriási többségre tett szert, amely példátlanul áll a törtélemben. Ez a többség nem a parlament, de a diktatura berendezkedésének a többsége, egyhangu és mindent eldöntő. Most már arról nem is lehet szó, hogy az ellenzék hatalmi szerephez jusson az új országgyűlésben. Most már csak arról van szó, hogy a titkos kerületek beküldjenek a törvényhozásba néhány örszemet, akik szemben a hatalom monoton szavával: hangot adjanak az ország szenvedő és gyöttrődő polgársága nevében vágyaiknak és panaszaiknak, reményeiknek és céljaiknak. Erről van már mindössze szó, ez maradt meg egyetlen közvetlen választási célunknak.

A Bethlen-rendszer újabb hatalmi korszaka nyílik meg ezzel a választással és be kell látni, akármilyen eszközökkel is szerezte meg őket, ez a hatalom olyan realitás, amely meghatározza a jövő esztendő útját.

De vajjon megengedheti-e magának azt a fényűzést a szabadelvű polgárság, hogy tel-

jesen képviselő nélkül maradjon a parlamentben és hogy azt a babonát, hogy nincs, aki Bethlen és az ő rendszerét felváltsa, tovább engedje még élni?

A titkos kerületek állásfoglalása esik még a hatalom elbillenése után a mérleg serpenyőjébe. A polgárságnak most meg kell mutatnia, hogy ott, ahol a hatalom csak az aláírások kikényszerítésében lehet döntő, de elnémul a titkosan szavazó kerületekben: miként ítél és mit akar? Akarja-e vajjon a polgárság, hogy a nyomasztó és fullasztó többséggel szemben álljon néhány olyan képviselője, akik soha meg nem alkudtak a hatalommal, akik soha más feladatot és kötelességet nem ismeretek, mint a polgárság érdekét és szempontjait? Akarja-e, hogy utolsó néhány vártájaként beküldje a szabadelvű ellenzék jelöltjeit az országgyűlésbe?

Ha van még hit a jövőjében, ha van még bizalom, ha úgy érzi, hogy nem nélkülözheti azokat, akik az elmúlt esztendő minden napján és minden órájában bizonyították vele való egybeforrottságukat: úgy már el is döntötte a titkos kerületek sorsát. Ha érzi kötelességét jövőjével szemben és felvonul az urnák elé, akkor Szeged polgársága fogja megmutatni és először éles hangon vétőt kiáltani a hatalmi rendszer harmonikus egyhangúságának.

Az ellenzéki pártok győzelme felé.

Szombaton a szegedi szavazók ötven százaléka jelent meg az urnák előtt. — Vasárnap mindenkinek le kell szavaznia. Teljes nyugalomban választ Szeged.

(A Délmagyarország munkatársától.) Alig három heti hatósági ellenőrzéssel mérsékelt agitáció után szombaton megkezdődött Szegeden is a választás utolsó felvonása: a szavazás. A régi kerületi beosztás alapján kerületenkint tizenkettő, tehát az egész város területén harminchat urnát állítottak fel és a körzetek vá-

lasztópolgárai ezek elé az urnák elé járultak, hogy leadják pártjuk jelöltjeire szavazatukat. A város külső képén nem igen lehetett változást észlelni. Az üzletek nyitva voltak, a piacra bevonult ismét a tanya, a munkások műhelyeikben dolgoztak, csak az állami és a városi hivatalokban volt választási vakáció, tekintettel arra, hogy a szavazatszedő küldöttségeket a köztisztviselőkből alakították meg és így nem igen maradt volna munkaerő a hivatalokban.

Az autóforgalom azért nagyobb volt a normálnál. Az egységes párt ugyanis kibérelte az összes taxiautót és a választókat, illetve a választók egy részét autón szállították a szavazatszedő küldöttségek elé. Nagyon sok ellenzéki választó humorosan fogta fel a dolgot, beült az autóba és azután a fülkében lelkiismeretének parancsa szerint az ellenzéki párt kockájába rajzolta a keresztet.

A szavazás általában mindenütt

a legnagyobb rendben

kezdődött. A választók nagy része szombaton nem ért rá alkotmányos jogának gyakorlására és így előreláthatólag vasárnap jelentkeznek majd a körzeteknél. A belvárosi körzetekben féltizenegy után volt nagyobb forgalom, amikor a leszavazottak száma átlag százhusz volt, míg ugyanakkor a külvárosrészekben, a munkások és iparosok lakóhelyén alig huszan-harmincan szavaztak le egy-egy körzetből. Tizenkét óra után a belterületi körzetekben kétezerre becsülték a leadott szavazatok számát.

Dr. Pálffy József választási elnök tizenegy órakor autón végigjárta a körzeteket és látogatásait a délutáni órákban is megismételte.

Kisebbségi incidensek

természetesen előfordultak. Így például a második kerület tizenkettedik körzetében, ahol dr. Bodó József nyugalmazott Máv. felügyelő a szavazatszedő küldöttség elnöke, Homola Rezső a szegedi állomásfőnök lépte túl a szavazó polgár jogkörét. Elsőnek jelent meg egyenruhába öltözve a Máv. internátusában felállított urna előtt és adta le szavazatát,

De nem találták a kopolyában a ládikát se. Hanem szerencsére megtalálták azt a kanászgyereket, aki azt előkaparta onnan.

— Megvan a láda?

— Meg hát. Kutyaólat csináltam belőle.

— De ami benne volt?

— Nem volt abban semmi se, hallják.

— Dehogyan nem volt. Nyomatott papirosoknak kellett abban lenni.

— Hát valami olyasféle lim-lom volt, — vont vállat a gyerek. — Azt kihajigáltam belőle, osztán a Gazi bácsi szedte össze.

Gazi bácsi dinnyeösöz volt, ennél fogva éppen aludt, amikor a hivatalos emberek rajtaestek, hova tette az írásokat.

— Én? Az írásokat? — dörgölgette a szemét. — Nem élt nekem semmi ivadékomban írással, megkövettem az urakat.

Alig tudták vele megértetni, miféle írásokról van szó. Mikor aztán lelket vertek bele, eszébe jutott, hogy ő azokat egy pipa dohányért neki adta ennek, meg ennek a béresnek, annak a feleségnek vaj-kofa, kell neki a papirosféle, ami akkoriban nem hevert úgy uton-utfélen, mint most.

Másnapra megtalálták a vajkofát is, az elő is adta papirkészletét, de a proklamációk nem voltak köztük. A szép nagy papirosokat elkérte tőle a keresztfia, aki mézeskalácsos itt, meg itt és olyan nagy mézeskalács-sziveket csinál, mint egy malomkő.

A mézeskalácsos is megkerült, de a veszedelmes papirosok már annál se voltak. Az az erdőkerülő vitte el őket, akitől a mézet szokta vásárolni.

— Aztán legalább megnézte-e kend, mi volt rájuk írva? — faggatta Heeger ur a mestert.

— Nézte a fene, uram, nem érték én ahhoz.

Három vármegyén keresztül egy hétig hajszolták Napoleon kiáltványát, mindenkit megnyagat-

tak, akinek a kezén megfordult, de egy lelket se találtak, aki olvasta volna. Valahol Lovasberény körül jártak, mikor valami buzavöld szélben árpával érő körtefát találtak, amely fehér rongyokkal volt teleaggatva a sárgarigók megfélemlítésére. De hogy nagyon zörögtek a rongyok a szélben, Heeger ur odaugratott egy perzekutort.

— Nézd meg csak, fiam, micsoda pántlikák vannak azon a fán.

A legény odanyargal és jelenti, hogy a pántlikák azért zörögnek, mert papirból vannak.

— No, van-e rájuk nyomtatva valami?

— Van rajtuk valami ákum-bákum, — fogott össze belőlük egy marékkal a perzekutor, — de ehhez én hatókor vagyok.

Heeger ur elrikkantotta magát: Napoleon szét-hasogatott proklamációi ijesztgették a sárgarigókat.

— Gott sei Dank! Most már csak ennek a földnek a gazdáját kell előkeritenünk.

Az is meglelt, bocskoros nemes volt, éppen a kukoricáját töltögette kapával. A gyerekei ott rezsegték körülötte, mindnyájának papiresákó volt a fején, az mind proklamáció volt. Az ép példányok az eszterhéj alá voltak begyűrve, volt még belőlük vagy száz darab.

— Olvasta-e kend őket? — kérdezte Heeger a gazdát.

— Olvasta a hóhér, nem vagyok én se pap, se kosta, — felelte a gazda.

Igy bukott el Napoleon forradalma a Dunántul és ezért dicséretreméltó a tudatlanság. Tessék elgondolni, mi lett volna abból, ha már akkor is tudtak volna olvasni a célszerű szegény emberek!

Az lett volna, hogy most a Bourbonok is, meg az Orleánsok is, meg a Bonaparték is a mi trónkövetelőink volnának, de a mi kedvünkért még tán Valois-k is kerülnének s most meg kellene szakadni a lojális magyar szívnek.